

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ
— Akıl - Ahlak - Adalet - Adap —

ÇEVRE EL KİTABI

Doküman No: ÇEK-01

Yayın Tarihi: Mayıs 2022

Revizyon No: -

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	2 / 39

Revizyon Tarihi: -

İçindekiler

REVİZYON LİSTESİ	5
DAĞITIM LİSTESİ	5
ONAY	6
GİRİŞ	7
KURULUŞ HAKKINDA BİLGİ	7
A. GENEL	8
B. ÇEVRE EL KİTABI REVİZYON VE DAĞITIMI	8
C. ÜNİVERSİTEMİZİN TANITIMI	8
1. Üniversitenin Adı	8
2. Logo	8
3. Kullanılan Adı	8
4. Kuruluş Adresi	9
5. Kuruluş Tarihi	9
6. Faaliyet Konusu	9
7. Tarihçe	9
D. ÇEVRE POLİTİKAMIZ	10
D.1. ÇEVRE POLİTİKASI	10
1. AMAÇ ve KAPSAM	11
1.1. Genel	11
1.2. Kapsam	11
1.3. Organizasyon Şeması	11
2. ATIF YAPILAN STANDARD VE/VEYA DOKÜMANLAR	12
3. TERİMLER ve TARİFLER	12
4. KURULUŞUN BAĞLAMİ	15
4.1. Kuruluş ve Bağlamının Anlaşılması	15
4.2. İlgili Tarafların İhtiyaç ve Beklentilerinin Anlaşılması	15

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	3 / 39

4.3. ÇYS' nin Kapsamının Belirlenmesi.....	16
4.4. Çevre Yönetim Sistemi.....	17
5. LİDERLİK.....	18
5.1. Liderlik ve Taahhüt.....	18
5.2. Çevre Politikası.....	18
5.3. Kurumsal Görev, Yetki ve Sorumluluklar.....	19
6. PLANLAMA.....	21
6.1. Risk ve Fırsat Belirleme.....	21
6.1.1 Genel	21
6.1.2 Çevre Boyutları.....	22
6.1.3 Uygunluk Yükümlülükler.....	23
6.1.4 Planlama Faaliyeti.....	24
6.2. Çevre Amaçları ve Bunlara Ulaşmak İçin Planlama.....	24
7. DESTEK.....	25
7.1. Kaynaklar.....	25
7.2. Yeterlilik.....	25
7.3. Farkındalık.....	27
7.4. İletişim	27
7.4.1 Genel	27
7.4.2 İç İletişim	27
7.5. Dokümante Edilmiş Bilgi.....	28
7.5.1 Genel	28
7.5.2 Oluşturma ve Güncelleme.....	29
7.5.3 Dokümante Edilmiş Bilginin Kontrolü.....	29
8. OPERASYON.....	31
8.1. Operasyonel Planlama ve Kontrol.....	31
8.2. Yaşam Döngüsü Analizi.....	32
8.3. Acil Duruma Hazır Olma ve Müdahale	33
9. PERFORMANS DEĞERLENDİRME.....	34

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adale - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	4 / 39

9.1. İzleme, Ölçme, Analiz ve Değerlendirme	34
9.1.1. Genel	34
9.1.2. Uygunluğun Değerlendirilmesi.....	35
9.2. İç Tetkik	35
9.3. Yönetim Gözden Geçirme.....	36
9.3.1. Yönetimin Gözden Geçirme Girdileri	36
9.3.2. Yönetimin Gözden Geçirme Çıktıları.....	37
10. İYİLEŞTİRME	38
10.1. Genel	38
10.2. Uygunsuzluk, Düzeltici Faaliyet.....	38
10.3. Sürekli İyileştirme	39

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	5 / 39

REVİZYON LİSTESİ

Doküman No	Rev. No	Revizyon Tarihi	Revizyon Sebebi	Revize Eden
ÇEK	0	12.05.2022	El Kitabının oluşturulması	Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi

DAĞITIM LİSTESİ

DOKÜMAN NO	BİRİM	DAĞITIM ŞEKLİ	KONTROLLÜ/ KONTROLSÜZ
ÇEK	Tüm Üniversite Personeli	Elektronik	Kontrolsüz

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adale - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	6 / 39

ONAY

Bu El Kitabının TS EN ISO 14001:2015 Kalite Yönetim Sistemi gereklerine göre çalışmalarını yürüten Kapadokya Üniversitesinin; çevre yönetim sistemini, çevre politikasını, amaçlarını, hedeflerini ve sistem dokümantasyonunu kapsadığını ilgili mevzuatlara uygun olduğunu taahhüt ederiz. Üst yönetimimiz, TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi standardı gereği aşağıdaki konuları taahhüt eder.

Bunlar;

- a) Çevre yönetim sisteminin etkinliği için hesap verilebilirliği,
- b) Çevre politikası ve çevre amaçlarının oluşturulduğu ve bunların kuruluşun stratejik yönü ve bağlamı ile uyumluluğunun güvence altına alınması,
- c) Çevre yönetim sistemi şartlarının, kuruluşun iş prosesleri ile entegre olduğunun güvence altına alınması,
- ç) Çevre yönetim sistemi için gerekli kaynakların varlığının güvence altına alınması,
- d) Etkin çevre yönetimi ve çevre yönetim sistem şartlarına uygunluğun öneminin paylaşılması,
- e) Çevre yönetim sisteminin amaçlanan çıktılarına ulaşmasının güvence altına alınması,
- f) Çevre yönetim sisteminin etkinliğine katkı sağlayacak personelin yönetilmesi ve desteklenmesi,
- g) Sürekli iyileştirmenin teşvik edilmesi,
- ğ) Diğer ilgili yönetim görevlerinin (kendi sorumluluk alanlarına uygulanması bakımından) liderliğini göstermek için desteklenmesi.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	7 / 39

GİRİŞ

Çevre El Kitabının hazırlanmasındaki amaç, kuruluşumuzda uygulanan çevre yönetim sisteminin kapsamını ve sınırlarını açıklamak, sistemin uygulanmasından sorumlu personelin yetki ve sorumluluklarını tanımlamak, çevre yönetim sistemi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler için oluşturulan prosedürleri ve prosesleri tanıtmak, müşterilerimize uygun ürün ve hizmet sağlama yeteneğimizi göstermektir.

KURULUŞ HAKKINDA BİLGİ

Kapadokya Üniversitesinin geçmişi, Bakanlar Kurulu'nun 03.07.2008 tarih ve 2008/13861 sayılı kararı ile kurulmuş bulunan Kapadokya Meslek Yüksekokuluna dayanmaktadır. Kapadokya Meslek Yüksekokulu, 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 49. geçici maddesi ile tüzel kişiliği sona erdirilerek Kapadokya Üniversitesine bağlanmış, Meslek Yüksekokulunun tüm öğrenci, öğretim elemanı ve mal varlığı yeni kurulan Üniversiteye devrolmuştur. Kapadokya Üniversitesi, yönetim ve organizasyonu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği ve sair mevzuat uyarınca faaliyet göstermektedir. Mütevelli Heyet, Üniversitenin en yüksek karar organı olup Üniversitenin tüzel kişiliğini temsil etmektedir. Mütevelli Heyeti üyeleri, Vakıf yönetim organı tarafından, yaş sınırlaması hariç devlet memuru olma niteliklerine sahip adaylar arasından dört yıl süre için seçilen üyelere oluşmaktadır. Mütevelli Heyet toplantılarının koordinasyon, sekretarya ve raportörlüğü Mütevelli Heyet Koordinatörü tarafından yürütülür. Rektör, Üniversitenin en üst akademik yöneticisidir. Üniversite organları; Rektör, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulundan oluşmaktadır. Stratejik Plan Hazırlama Kurulu ve Kalite Komisyonu da Rektöre bağlı organlar olarak stratejik planlama ve kalite yönetiminden sorumludur. İdari yapı Genel Sekreter, Genel Sekretere bağlı koordinatörlükler, daire başkanları, birim sorumluları ve diğer görevlilerden oluşmaktadır.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	8 / 39

A. GENEL

Çevre El Kitabının revizyonu ve dağıtımı Kalite ve Stratejik Planlama Dairesinin sorumluluğundadır. Bununla beraber bu sorumluluk Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi tarafından yürütülür. Birimlerin revizyon istekleri Dokümantasyon Prosedürü esaslarına göre değerlendirilir. Ayrıca Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi, Çevre El Kitabını yılda en az bir defa Yönetimi Gözden Geçirme Toplantısı öncesi gözden geçirir gerekli görülen değişiklikleri yapar ve güncellenmesi gereken dokümanların güncelleştirilmesini sağlayarak Kalite Komisyonunun onayına sunar.

B. ÇEVRE EL KİTABI REVİZYON VE DAĞITIMI

Çevre El Kitabında yapılan revizyonun duyurulması işleminde aşağıdaki işlemler takip edilir.

- Yapılan tüm revizyonlar, tüm birim personeline web sitesi aracılığı ile duyurulur.
- Revizyonlar, “Revizyon Listesine” işlenir ve bir sıra numarası verilir.
- Gerçekleştirilen revizyonlar revizyon takip formu ile kayıt altına alınır. Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi tarafından arşivlenir.
- İç denetimler sırasında tüm birim personellerinin en son revizyonlu Kalite El Kitabına ulaşabildikleri kontrol edilir.
- Revizyon yapılan sayfalara revizyon numaraları (01, 02, 03, ...) ve revizyon tarihleri işlenir.

C. ÜNİVERSİTEMİZİN TANITIMI

1. Üniversitenin Adı

KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ (KÜN)

2. Logo

3. Kullanılan Adı

KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adale - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	9 / 39

4. Kuruluş Adresi

50420 - Mustafapaşa, Ürgüp / Nevşehir

Telefon: 0 (384) 353 50 09 Faks: 0 384 353 51 25

<https://kapadokya.edu.tr/>

5. Kuruluş Tarihi

Temmuz 2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 21. maddesi ile 28/3/1983 tarihli 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa eklenen Ek Madde 173 ile Kapadokya Üniversitesi kurulmuştur.

6. Faaliyet Konusu

Kapadokya Üniversitesinde yaygın/örgün eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme ile topluma katkı hizmetleri verilmektedir.

7. Tarihçe

Kapadokya Üniversitesinin geçmişi, Bakanlar Kurulu’nun 03.07.2008 tarih ve 2008/13861 sayılı kararı ile kurulmuş bulunan Kapadokya Meslek Yüksekokuluna dayanmaktadır. Kapadokya Meslek Yüksekokulu, 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 49. geçici maddesi ile tüzel kişiliği sona erdirilerek Kapadokya Üniversitesine bağlanmış, Meslek Yüksekokulunun tüm öğrenci, öğretim elemanı ve mal varlığı yeni kurulan Üniversiteye devrolmuştur.

Kapadokya Üniversitesi, yönetim ve organizasyonu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği ve sair mevzuat uyarınca faaliyet göstermektedir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	10 / 39

D. ÇEVRE POLİTİKAMIZ

Kapadokya Üniversitesi (KÜN) olarak eğitimde, topluma katkı faaliyetlerimizde ve araştırma projelerimizde çevre ve sürdürülebilirlik konularına öncelik vermekteyiz. Öğrencilerimiz, öğretim elemanlarımız ve mezunlarımızın çevre bilinci ve anlayışı ile dünyadaki doğal hayatın sürdürülebilirliğine katkıda bulunmaları için kaynaklarımızı seferber ediyoruz. KÜN ailesi olarak, yürüttüğümüz eğitim faaliyetleri başta olmak üzere tüm faaliyetlerimizde çevre konularına duyarlı, saygılı ve hassas davranmaya özen gösteriyoruz.

KÜN Çevre ve Sürdürülebilirlik Politika Belgesi, Üniversitemizin doğal yaşama, ekolojik dengeye ve kültürel sürdürülebilirliğe verdiği önemi ortaya koymak ve kamuoyu ile paylaşmak üzere hazırlanmıştır. Politika belgesi içerisinde çevre politikası ve kapsam ifadeleri oluşturulmuştur.

D.1. ÇEVRE POLİTİKASI

KÜN, “eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim sistemi ve topluma katkı faaliyetlerinin yerine getirilmesi” kapsamında hizmetlerini gerçekleştirirken çevrenin korunması açısından riskleri göz önünde bulundurarak kabul edilebilir seviyeye indirmeyi amaçlamaktadır. Bununla birlikte KÜN politika belgesinde yer alan sürdürülebilirlik programları (atık, su, enerji yönetimi) ile çevrenin korunmasını, su kullanımının ve kirliliğinin önlenmesini veya azaltılmasını ve enerji verimliliğinin sağlanmasını hedeflemektedir.

Politika belgesi, çevreyi korumak için sürdürülebilir kaynak kullanımı; geri dönüşüm, atık yönetimi, su ve hava kalitesinin izlenmesi ve yönetilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ile biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin korunmasını içermektedir.

KÜN, ilgili yasal düzenlemelere uymayı, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi standardı uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirileceğini ve çevre performansının artırılması için çevre yönetim sisteminin sürekli iyileştirilmesini taahhüt eder.

Referans Dokümanlar:

1. KÜN.PB.010 Çevre ve Sürdürülebilirlik Politika Belgesi

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	11 / 39

1. AMAÇ ve KAPSAM

1.1. Genel

Bu el kitabı Kapadokya Üniversitesinin çevre, plan, program, politika ve amaçlarını ortaya koyar. Üniversitemiz, yürütülen eğitim hizmetleri ile kaliteyi bir yaşam tarzı olarak benimsemeyi, kurumumuzdan hizmet alan kişi, kurum ve kuruluşlara, dürüst ve prensipli kararlarla maksimum kalitede hizmet vermeyi kendisine amaç edinmiştir. Çevre yönetim sistemi ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürmeye başlamış olan kurumumuz TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemini etkin bir şekilde uygulamaya başlamıştır. Sistemimiz Yükseköğretim Kurumlarında Kalite Güvencesi Yönetmeliği dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Kapadokya Üniversitesi en iyi eğitim ve araştırma hizmeti verme ilkesini prensip edinerek verilen eğitim hizmetinin kalitesini her zaman en üst seviyede tutmayı ilke edinmiştir.

1.2. Kapsam

Bu el kitabı, çevre konusundaki tüm çalışmaların ISO-14001 Çevre Yönetim Sistemi standardına uygun hale getirilmesinde rehber olarak kullanılacak dokümandır. Genel olarak çevre yönetim sistemi içeriği, gerekleri ve uygulamaları ile ilgili bilgi verir.

Kapadokya Üniversitesinin aşağıdaki yerleşke ve binalarını kapsamaktadır:

1. Mustafapaşa Yerleşkesi
2. Ürgüp Yerleşkesi
3. Ürgüp Fabrika Yerleşkesi
4. Uçhisar Sanat Yerleşkesi

1.3. Organizasyon Şeması

Üniversiteye ait organizasyon şeması entegre kalite yönetim sistemi kapsamında tanımlanmış ve yayınlanmıştır. Çevre yönetim sistemi çalışmalarını Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi ve Sürdürülebilirlik Komisyonu ile koordineli şekilde yürütecektir.

[\(Organizasyon Şeması\)](#)

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	12 / 39

2. ATIF YAPILAN STANDARD VE/VEYA DOKÜMANLAR

Çevre yönetim sistemini destekleyecek dokümantasyon yapısı oluşturulmuştur. Bu dokümanların uygunluğu yayınlanmadan önce yetkili kişiler tarafından incelenir ve onaylanır. Çevre El Kitabı, süreçler, prosedürler ve talimatlar, bilgisayar ağında on-line ulaşılabilen dokümanlardır. Çevre planları ve diğer kayıtlar, yerine göre, kâğıt kopya veya bilgisayar ağında on-line ulaşılabilen dokümanlar olarak bulunurlar. Dış kaynaklı dokümanlar ilgili bölümün doküman sorumlusu tarafından ilgili kişilere dağıtılır ve saklanır.

Üniversitenin dokümantasyon portalı: <https://kalite.kapadokya.edu.tr>

3. TERİMLER ve TARİFLER

Tanımlar:

Çevre: Bir kuruluşun faaliyetlerini içinde yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, belirli bir ortamdaki bitki ve hayvan topluluğu, insan ve bunlar arasındaki faaliyetleri içine alan ortamdır.

Çevre Boyutu: Kuruluşun, faaliyet, ürün ve hizmetlerinin çevreyle etkileşen unsurları,

Çevre Etkisi: Kısmen veya tamamen kuruluşun çevre boyutlarından kaynaklanan, çevredeki olumlu veya olumsuz her türlü değişikliği,

Çevre Korunması: Çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü,

Çevre Kirliliği: Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkiyi,

Sürdürülebilir Çevre: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini,

Alıcı Ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri,

Doğal Kaynak: Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıkları,

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	13 / 39

Kirleten: Faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri,

Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi,

Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş suları,

Arıtma Tesisi: Her türlü faaliyet sonucu oluşan katı, sıvı ve gaz halindeki atıkların yönetmeliklerde belirlenen standartları sağlayacak şekilde artıldığı tesisleri,

Ekolojik Denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü,

Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi,

Katı Atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri,

Evsel Katı Atık: Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları,

Tehlikeli Atık: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan atıklar ve bu atıklarla kirlenmiş maddeleri,

Tehlikeli Kimyasallar: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan her türlü kimyasal madde ve ürünleri,

Çevresel Etki Değerlendirmesi: Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,

Çevre Yönetimi: İdari, teknik, hukuki, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını,

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	14 / 39

Koku: İnsanda koku alma duygusunu harekete geçiren ve kokunun algılanmasına neden olan uçucu maddelerin yarattığı etkiyi,

Hava Kalitesi: İnsan ve çevresi üzerine etki eden hava kirliliğinin göstergesi olan, çevre havasında mevcut hava kirleticilerin artan miktarıyla azalan kalitelerini,

İlgili Taraflar: Bir karar veya faaliyeti etkileyebilen veya bunlardan etkilenebilen ya da bunlardan kendinin etkilenebileceğini düşünen kişi veya kuruluşu,

Doküman Edilmiş Bilgi: İşletmeler tarafından kontrol ve muhafaza edilmesi gereken bilgi ve bu bilgilerin yer aldığı ortamı,

Risk: Belirsizliğin etkisi,

Yaşam Döngüsü: Bir ürün/hizmetin üretiminde kullanılan ham maddelerin elde edilmesi ile başlayan, ilgili bütün üretim, sevkiyat, tüketici tarafından kullanılan ve kullanım sonrası oluşan atıkların bertarafını da kapsamaktadır,

Yaşam sonu işlem/nihai bertaraf: Oluşan atıkların geri kazanım/ geri dönüşümü mümkün olmayanların düzenli depolama tesislerine, emisyonların atmosfere salınması durumları için tanımlanmıştır.

Kısaltmalar:

ÇYS: Çevre Yönetim Sistemi

ÇŞİM: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

ÇŞB: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

ÇED: Çevre Etki Değerlendirmesi

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	15 / 39

4. KURULUŞUN BAĞLAMI

4.1. Kuruluş ve Bağlamının Anlaşılması

Kapadokya Üniversitesi, çevre yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşmasını etkileyebilecek iç ve dış hususları, yönetimin gözden geçirme toplantısında belirler. İç ve dış hususlar, Kapadokya Üniversitesi tarafından etkilenebilecek veya etkileme potansiyeline sahip çevre durumlarını kapsamaktadır.

Bu hususlar, yönetim sistemi kapsamını, risk ve fırsatlarını, politikalarını, hedeflerini, yasal ve diğer gerekliliklere uyumu belirlerken dikkate alınır.

İç Hususlar: Kurum kültürü, Kapadokya Üniversitesi kuralları, bilgi birikimi, organizasyonun stratejik yönelimi, bilgi güvenliği, kalite ve çevre yönetim sistemleri, enerji ve atık yönetimi, hizmetler, süreçler ve sistemler, iç denetim, çalışanlar.

Dış Hususlar: Uluslararası/ulusal yasal şartlar, kültürel şartlar, sosyal şartlar, politik şartlar, bölgesel/yerel yasal şartlar, tedarikçiler, lokasyon, eğitim kuruluşları, rakipler, ekonomik şartlar, teknolojik şartlar, doğal ve çevresel şartlar.

Referans Dokümanlar:

1. YNG.030 Paydaş Yönergesi
2. KSP.LS.002 Paydaş Listesi

4.2. İlgili Tarafların İhtiyaç ve Beklentilerinin Anlaşılması

Kapadokya Üniversitesi, çevre yönetim sisteminin devamlılığını sağlamak amacıyla tüm ilgili tarafların ihtiyaç/ beklentileri ve bunlardan hangilerinin uygunlukla yükümlülükleri olduğunu **Mevzuat Uygunluk Tablosu ve Paydaş Listesi** ile takip eder.

- Kamusal otoriteler (Belediye, Valilik, Bakanlık, Gümrük vs.)
- Dış sağlayıcılar (Tedarikçiler)
- Öğrenciler ve Öğrenci Velileri
- Rakipler
- Çalışanlar
- Sivil Toplum Kuruluşları

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	16 / 39

- Teknik Kuruluşlar (TSE, TÜBİTAK, SHGM vs.)
- Toplum

Çevre yönetim sisteminin sürekliliğini sağlamak amacıyla tüm ilgili tarafların ihtiyaç/beklentileri değişen şartlar bakımından ilgili birimler tarafından izlenir ve üst yönetim tarafından gözden geçirilir.

Referans Dokümanlar:

1. YNG.030 Paydaş Yönergesi
2. KSP.LS.002 Paydaş Listesi
3. KSP.FR.019 Paydaş Analiz ve Beklentileri Formu
4. KSP.FR.026 Mevzuat Uygunluk Tablosu

4.3. ÇYS'nin Kapsamının Belirlenmesi

KÜN (Kapadokya Üniversitesi), Çevre Yönetim Sisteminin kapsamını, eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim sistemi ve topluma katkı faaliyetleri olarak belirlemiştir.

KÜN Çevre Yönetim Sistemi, Üniversiteye ve tüm paydaşlarına değer katan, çevre yönetim sistemi için amaçlanan çıktılara ulaşılmasına sağlamak üzere şekillendirilmiştir. Bu bağlamda Sistem, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Standardı şartlarının KÜN'deki tüm birimler tarafından uygulanmasını ve sürekli iyileştirilmesini, Üniversitenin çevre performansının artırılmasına yönelik politika ve eylemlerini, bu politika belgesinde belirtilen amaç ve hedeflere ulaşılmasını teminen uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilmesini, iç ve dış hususlarını, bağlamlarını, yürütülen faaliyetler ve hizmetler ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek çevre açısından risklerini ve fırsatlarını içermektedir.

KÜN, Çevre Yönetim Sisteminin hedeflerine ulaşabilme yeteneğini etkileyen iç ve dış hususları belirlemiştir. KÜN ayrıca yerel, yasal ve uygulanabilir şartları değerlendirmekte ve yükümlülüklerini buna bağlı olarak yerine getirmektedir.

ÇYS kapsamımıza tüm eğitim-öğretim faaliyetleri yanı sıra, yardımcı tesisler (jeneratör, kazan daireleri) ve bakım faaliyetleri dâhildir. Ayrıca yerleşke binaları, idari binalar, eğitim alanları (derslikler), laboratuvar, hastane ve yemekhane ÇYS kapsamı dahilindedir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	17 / 39

4.4. Çevre Yönetim Sistemi

Üniversitemiz Çevre Yönetim Sistemini dokümante etmiştir. ÇYS'nin Sürekliliği sağlanmakta ve etkinliğini sürekli iyileştirmektedir. Çevre Yönetim Sistemi; eğitim -öğretim hizmetlerinin ve diğer faaliyetlerinin çevre üzerindeki kısa, orta ve uzun vadeli muhtemel etkilerinin tespiti, takibi ve kontrolünü sağlamak amacıyla oluşturulmuş ve gerekli organizasyonel yapısı, görev ve sorumlulukları, öngörülen uygulamaları, uygulama süreçlerinde uyulacak usulleri ve gerekli tüm kaynakları, ilgili prosedürleri ve diğer destek dokümanları tamamlanmıştır.

Kapadokya Üniversitesi'nde Çevre Yönetim Sisteminin oluşturulması, idame ettirilmesi ve geliştirilmesine yönelik süreçlerde;

- Ulusal kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik ve diğer çevre mevzuatının yanı sıra, taraf olunan uluslararası mevzuat kapsamında öngörülen gereklilikler,
- ISO-14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı ve diğer ilgili ulusal ve uluslararası standartların gerektirdiği kurallar,
- Kapadokya Üniversitesi Misyon, Vizyon, Politikalar, Prosedürler

İle takip edilmektedir.

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PL.009 Çevre Yönetim Proses Planı
2. KÜN.PB.010 Çevre ve Sürdürülebilirlik Politika Belgesi
3. KSP.PR.011 Atık Yönetim Prosedürü
4. KSP.PR.008 Çevre Boyutları ve Etki Değerlendirmesi Prosedürü
5. KSP.PR.009 Çevre Yönetim Prosedürü

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	18 / 39

5. LİDERLİK

5.1. Liderlik ve Taahhüt

Üst yönetim, ÇYS'nin kurulmasından, sürdürülmesinden, iyileştirilmesinden ve etkinliğinin sağlanmasından birinci derecede sorumludur. Çevre Yönetim Sistemi; Çevre Yönetim Sistemi Sorumlusu, Sürdürülebilirlik Komisyonu ve Üst Yönetim tarafından sahiplenilmiştir.

Üst yönetim;

- Organizasyonu anlayarak ve ÇYS kurulduğu zaman elde edilen kazanımları (bilgi) güvence altına alarak,
- Çevre politikası ve hedeflerini iş çevresi ve organizasyonun stratejik yönüne uygun oluşturarak,
- Çevre performansına stratejik planlamada yer vererek,
- ÇYS şartlarının iş prosesleri ile entegre edildiğinden emin olarak,
- Gerekli kaynakları sağlayarak,
- Etkin çevre yönetiminin ve ÇYS şartlarına uygunluğun önemini organizasyon içinde yaygınlaştırarak,
- ÇYS'nin, beklenen çıktılara ulaşmasının güvence altına alınması, başardığından emin olarak,
- ÇYS'nin etkinliğine katkı sağlayacak personelin, işe alınması, yönlendirilmesi ve desteklenmesi sağlayarak,
- ÇYS'nin etkinliğine katkı sağlayacak personeli destekleyerek ve yönlendirerek
- Sürekli iyileştirmeyi teşvik ederek,
- Organizasyon içindeki yönetim kadrosunu etkinlik alanları içinde liderliklerini gösterme konusunda destekleyerek, taahhüdünü yerine getirir.

5.2. Çevre Politikası

Kapadokya Üniversitesi çevre politikası, yürütülmekte olan faaliyet, ürün ve hizmetlerin doğasına, Üniversitemiz büyüklük ve hedeflerine, süreçlerden kaynaklanması muhtemel çevresel etkilere uygun yapıda ve içerikte hazırlanmış olup, sürekli gelişim, muhtemel kirliliklerin önlenmesi, kanuni gereklerin eksiksiz yerine getirilmesi ve çevre yönetim programının oluşturulup başarıyla uygulanmasına dair esaslar ve taahhütleri içerir. Çevre

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	19 / 39

politikamız, tüm çalışanlarla, eksiksiz bilinmesi ve benimsenmesi hedefiyle çeşitli araçlar kullanılarak paylaşılır.

Çevre politikası, Üniversitemizin genel çevre prensiplerini belirler, içeriğinde herhangi bir değişiklik yapılması gerekliliği halinde, en yakın tarihli Yönetimin Gözden Geçirmesi (YGG) Toplantısında gözden geçirilir, ihtiyaç var ise revize edilmesi sağlanır.

Referans Dokümanlar:

1. KÜN.PB.010 Çevre ve Sürdürülebilirlik Politika Belgesi

5.3. Kurumsal Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Kapadokya Üniversitesi yönetimi; ÇYS'nin uygulanması, geliştirilmesi ve etkinliğinin sürekli iyileştirilmesinden sorumludur. Üst yönetim, çevre politikasını tanımlar, çevre yönetim ekibi çalışmalarını takip eder, gerekli kaynakları (insan kaynağı, bilgi, teknoloji ve finansal) sağlamaktadır. Uzun vadeli planlarda çevre etkilerini dikkate almaktadır.

Ayrıca üst yönetim tarafından, etkili bir çevre yönetim sistemi için, bireysel olarak roller ve sorumluluklar çevresel amaç ve hedeflerin başarılması ve tüm çevre yönetim sistemi operasyonları için açık olarak belirlenmesi sağlanmaktadır.

Üst yönetim, diğer sorumluluklarına bakılmaksızın çevre yönetim sistemini uygulamaktan sorumludur. Çevre yönetim sisteminin etkin olarak uygulanabilmesi için Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi, İnsan Kaynakları Dairesi, Yapı Destek Dairesi entegre şekilde çalışmaktadır. Çevre yönetim sisteminin yönetilmesi için çevre yönetim temsilcisi atanmıştır.

ÇYS kapsamında çevre performansının iyileştirilmesini, uygulama ve prosedürlerin takibini sağlamak amacıyla çevre yönetim ekibi oluşturulmuştur. Bu ekip üyelerinin mevcut iş tanımlarına ek olarak aşağıdaki sorumlulukları da belirlenmiştir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	20 / 39

Tablo 2 Çevre Yönetimi Ekip Üyeleri

Çevre Yönetimi Ekip Üyeleri	ÇYS'deki Sorumlulukları
Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi	<p>İşletmelerdeki su, enerji vb. girdileri takip etmek ve sürekli iyileştirilmesini sağlamak, atık miktarını azaltmaya yönelik çalışma yapmak,</p> <p>ÇYS dokümantasyon sisteminin devamlılığını sağlamak, amaç hedef ve çevre programları oluşturmak,</p>
Sürdürülebilirlik Komisyonu	<p>İşletmelerdeki su, enerji vb. girdileri takip etmek ve sürekli iyileştirilmesini sağlamak, arıtma tesisi bakım onarım çalışmalarını sürdürmek, yakma sistemleri emisyonları kontrolü için tedbir almak,</p>
İnsan Kaynakları	<p>Eğitimleri planlamak ve gerçekleştirmek, Organizasyon şemaları ile görev yetki ve sorumluluklara ait dokümanları güncel tutmak,</p>
Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi	<p>ÇYS kurulumunda dokümantasyon sistemini kurmak ve dokümantasyon sisteminin devamlılığını sağlamak, ÇYS'ni sürekli geliştirmek. Çevre yönetim sisteminin etkin olarak uygulanmasını sağlamak, yasal mevzuat takibi yapmak, acil durumları yönetmek, atık yönetimini sağlamak, çevre boyutlarının etki değerlendirilmesini organize etmek,</p>

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	21 / 39

6. PLANLAMA

6.1. Risk ve Fırsat Belirleme

6.1.1 Genel

Üniversitemizde risk ve fırsat belirlemesi çevre ekibi tarafından değerlendirilmiş ve gerekli aksiyonların alınması çalışmaları Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi tarafından yürütülmektedir. ÇYS kapsamında, çevre yönetim sistemi ile ilgili riskler ve fırsatların belirlenmesi kalite yönetim sistemi ile entegre olarak yönetilmektedir. Her yıl en az bir defa ilgili plan gözden geçirilerek değişiklik mevcut ise güncelleme yapılmaktadır.

Riskler belirlenirken; riskten kaçınma, risk kaynağının önlem alınması, gerçekleşme durumu/sonuçların değiştirilmesi, risk paylaşımı/bilgiye dayanan karar ile risk tespiti dikkate alınmıştır. Fırsatlar, yeni teknolojilerin uygulanması/kullanımı, yeni pazarlara ulaşım, yeni ortaklıklar kurma, oluşabilecek veya uygulanabilecek teknolojileri ortaya çıkarabilmektedir.

Üniversitemizde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerle bağlantılı çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla yapılacak çalışmaların her aşaması birer proses olarak değerlendirilmektedir. Amacımız, elde ettiğimiz çıktılarda, hedeflediğimiz katma değeri oluşturarak ilgili taraflarımızın beklentilerinin anlaşılması, yerine getirilmesi ve öğrenci/veli memnuniyetidir.

Kapadokya Üniversitesi faaliyetleri sırasında meydana gelebilecek çevresel tehlikeleri ve çevresel riskleri belirleyerek, öncelikli risklerde gerekli olan düzenlemeleri yaparak, kontrol önlemlerini almakta ve sürekli gelişimi ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, çevresel iş kazalarının ve olası çevresel acil durumların önceden belirlenerek, önlemesi için gerekli planlamalar yapılmaktadır.

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.007 Risk Analizi Prosedürü
2. KSP.FR.016 Risk Analiz Formu

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adale - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	22 / 39

6.1.2 Çevre Boyutları

Üniversitemizde faaliyetlerimiz sonucu oluşan veya oluşabilecek çevresel etkilerin belirlenmesi için çevresel boyutlar tanımlanmıştır. Bölümlere ait çevre boyut etki analizleri, değişen hizmet/faaliyet ve çevre koşullarına göre sürekli güncel tutulması sağlanır.

Çevre boyutlarının önem derecesinin belirlenmesi için, **Çevre Boyut ve Etki Değerlendirme Prosedürü** oluşturulmuştur. Üniversite bünyesinde tüm bölümlere **Çevre-Boyutları Bildirim Formu** gönderilerek faaliyetlerinden kaynaklı çevre boyutları vbelirlenmiştir. Bölümlerden gelen bilgiler ışığında, bölümlere ait **Çevre Boyut ve Etki Değerlendirme Formu** hazırlanmıştır. **Çevre Boyut ve Etki Risk Değerlendirme Prosedüründe** çevresel etkinin meydana gelme olasılığı düşük olsa bile sonuçları ciddi ise (kirlenme, ceza, toplumda imaj kaybı vb.) risk yüksek olarak değerlendirilir ve riskin yüksek olması durumunda çevre boyutu önemli çevre boyutu olarak kabul edilir.

İşletmelerimizde çevre boyutları aşağıdaki gibi verilmiştir.

- Havaya verilen emisyonlar
- Atıksu deşarjı
- Toprak kirliliği
- Enerji, doğal kaynak kullanımı
- Enerji yayılımı (titreşim, radyasyon vb.)
- Atık
- Kaza sonucu çevreye yayılım

Çevre boyutlarının oluşum nedenleri rutin ve rutin olmayan durum olarak tanımlanmıştır.

Çevre boyutları ‘yaşam döngüsündeki yeri’ bakımından da değerlendirilmektedir. İlgili açıklama 8.1.1 ‘Operasyonel plan ve kontrol/yaşam döngüsü’ başlığı altında detaylı açıklanmıştır.

Çevre boyut ve etki risk değerlendirilmesi yapılırken oluşabilecek risk ve fırsatlarda bu başlık altında incelenmiştir. Üniversitemizin belirtilen faaliyetleri sonucunda oluşabilecek çevre etkenin ‘ilgili tarafları’ bakımında değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çevre etkenin değerlendirilmesinden sonra ‘mevcut durum’ ve ‘alınacak aksiyon’ başlıklarında tekrar değerlendirilerek ‘önlem sonrası’ etki değerlendirilmesi yapılmaktadır. Önem derecesi ‘çevre etki değerlendirmesi’ başlığı altındaki şekilde tekrar sayısal değerlendirme yapılarak durum belirlenmiştir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleti - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	23 / 39

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.008 Çevre Boyutları ve Etki Değerlendirmesi Prosedürü
2. KSP.FR.021 Çevre Boyutları Bildirim Formu
3. KSP.FR.023 Çevre Boyutları Etki Değerlendirme Formu

6.1.3 Uygunluk Yükümlülükler

Kapadokya Üniversitesi faaliyet ve hizmetlerinden kaynaklı çevre boyutlarına uygulanabilecek olan, uymakla yükümlü olduğu ve/veya uymayı gönüllü olarak kabul ettiği yasal ve diğer şartları belirlemiştir. Bu şartların, değerlendirilmesi, takibi ve yönteminin tarif edilmesi ile ilgili sorumluluklar, oluşan riskler ve fırsatlar **Mevzuat Uygunluk Tablosu** ile dokümante edilmiştir.

Belirlenen periyotlarla mevzuat uygunluk takip listesi gözden geçirilerek alınması gereken aksiyonlar belirlenmekte ve ilgili sorumlularına bildirilmektedir. Alınacak aksiyonların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, etkinliğinin olup olmaması ve amacına ulaşip ulaşmadığı Çevre Yönetim Temsilcisi tarafından takip edilir. Mevzuat Uygunluk Tablosu, ilgili bölüm/birim yöneticileri, Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi ve Üst Yönetimin katılımı ile değerlendirilir.

Çevre mevzuatı (kanun, yönetmelik, tebliğ vb.) Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi tarafından güncel olarak takip edilir. Uygulanması gereken yasal yükümlülükler ilgili birim ve kişilere bildirilerek, yükümlülüklerin yerine getirilmesi sağlanır. Ayrıca mevzuatta belirtilen bilgi, belge ve kayıtlar saklanır veya yine mevzuatta belirtilen şekilde ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilir.

Çevre mevzuatının takibine yönelik olarak;

- İnternet ortamından güncel takibi amacı ile hazırlanmış olan UYAP programı ile Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi tarafından takip edilmektedir.
- Çevre mevzuatı ayrıca Resmî Gazete ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kurumsal web sitesindeki (<http://www.csb.gov.tr>) elektronik ortamda takip edilir.
- www.tse.org.tr adresinden TSE tarafından internet üzerinden yayınlanan standartların takibi yapılır.

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.009 Çevre Yönetim Prosedürü
2. KSP.FR.026 Mevzuat Uygunluk Tablosu

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	24 / 39

6.1.4 Planlama Faaliyeti

Kapadokya Üniversitesi ÇYS'nin amaçlanan çıktıklarına ulaşmak için önemli çevre boyutlarını, çevresel risklerini ve fırsatlarını, yasal yükümlülüklerini belirlemiştir. Ayrıca iç ve dış unsurlardan kaynaklanan risklerini kaynağından önlemek, fırsatları değerlendirmek, yeni piyasa veya paydaş ihtiyaçlarını belirlemek planlarını ortaya koymuştur. Bununla birlikte teknolojik ve yeni uygulamaların değerlendirilmesi ve uygun tekniklerin kullanılması konusunda planlama faaliyetlerini belirlemiştir. Risk ve fırsatlar **Risk Analiz Formu** ile ve çevre boyutları **Çevre Boyutları Etki Değerlendirme Formu**, yasal yükümlülük **Mevzuat Uygunluk Tablosu** ile takip edilmektedir.

Planlı şekilde sürdürülen ÇYS'de, gelişen yeni şartlara göre değişiklikler olduğunda, tüm sistemin gözden geçirilmesi sağlanarak gerekli bütünlük sağlanmaktadır.

Referans Dokümanlar:

1. KSP.FR.016 Risk Analiz Formu
2. KSP.FR.023 Çevre Boyutları Etki Değerlendirme Formu
3. KSP.FR.026. Mevzuat Uygunluk Tablosu

6.2. Çevre Amaçları ve Bunlara Ulaşmak İçin Planlama

Üniversitemiz, çevre amaç ve hedeflerini, misyon ve vizyonunu ve çevre politikasını belirlemiş ve kamuoyuna duyurmuştur. Üniversitemizin politikaları doğrultusunda, çevresel boyutları, kanuni ve diğer gereklilikleri, ilgi gruplarının görüş ve talepleri, teknolojik ve mali imkanlar ile benimsenmiş öncelikler göz önüne alınarak çevre hedefleri belirlenmiştir. Belirlenen yıllık çevre hedefleri **Çevre Proses Yönetimi ve Hedef Planı'na** kaydedilir ve **Çevre Programlama ve Takip Listesi** ile takip edilir. Onay ve güncellemeleri çevre yönetim sistemi temsilcisi tarafından organize edilir.

Hedef gerçekleştirmeleri Kapadokya Üniversitesi Yönetim Gözden Geçirme Toplantıları ile yılda en az bir gözden geçirilir, sonuçlar değerlendirilir.

Benimsenmiş yaklaşım ve öncelikler, tüm birimleri ve personeli ilgilendiren unsurlar olup, organizasyonu oluşturan her birim, her birey, muhtemel çevresel etkilerin kontrolü, çevre kirliliğinin önlenmesi ve doğal varlıkların korunmasında, benimsenmiş çevresel yaklaşım ve önceliklerin sürekli geliştirilerek devamlı kılınmasında sorumluluk paylaşırlar.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	25 / 39

Değişikliklerin planlı şekilde gerçekleştirilmesinde Üniversitemiz,

- Gerektirdiği prosesleri ve uygulamaları,
- Proseslerin sırasını ve birbirleri ile ilgili etkileşimleri,
- Yetki ve sorumlulukların belirlenmesi veya yeniden sorumlulukların değerlendirilmesi,
- Planlanmış sonuçların gerçekleştirilmesi ve proseslerin sürekli iyileştirilmesi

için gerekli faaliyetleri planlamıştır. Çevre El Kitabımızın bütünü bu planlamayı detaylıca açıklamaktadır.

Referans Dokümanlar:

- KSP.PL.010. Çevre Proses Yönetimi ve Hedef Planı
- KSP.LS. 021.Çevre Programlama ve Takip Listesi

7. DESTEK

7.1. Kaynaklar

Kurumumuz Üst Yönetimi, ÇYS'nin oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması ve etkinliğinin sürekli iyileştirilmesi taahhüdünü yerine getirmek için gerekli insan kaynağını, alt yapıyı, teknolojik ve mali kaynakları sağlamıştır.

ÇYS kapsamında, çevre performansının iyileştirilmesi ile uygulama ve prosedürlerin takibinin sağlanması amacıyla ÇYS ekibi oluşturulmuştur. Bu ekipler üyelerinin mevcut iş tanımlarına ek olarak ÇYS'deki sorumlulukları eklenmiş ve çalışanlara duyurulmuştur. Ekip ve yardımcı ekip listeleri ve görevleri liderlik kısmı altında 5.3. başlığında verilmiştir.

7.2. Yeterlilik

Üniversitemizde, çevre konuları ile ilgili çalışma yapan tüm personelin uygun öğretim, eğitim, beceri veya tecrübeye sahip olması İnsan Kaynakları Dairesi tarafından sağlanır. Yapılan iş ile ilgili özelliklere sahip olmayan personelin tespiti ve eksikliklerin, eğitimler aracılığıyla kapatılması, yetkinliklerle ilgili kayıtların tutulması, eğitim ihtiyacının tespiti, eğitim ihtiyaçlarının karşılanması, eğitimlere ait kayıt ve belgelerin tutulması İnsan Kaynakları Dairesi tarafından sağlanmaktadır.

Her yıl belirlenen eğitim ihtiyaçları doğrultusunda bir sonraki yıla ait öngörülen çevre

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	26 / 39

eğitimleri ile ilgili plan, Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi tarafından yapılarak İnsan Kaynakları Dairesine sunulur.

Plan, yıl içerisinde yaşanan çevre mevzuatı değişiklikleri, çevre kaza ve şikayetleri, iç-dış denetim bulguları, çevre amaç ve hedeflerinin gerçekleşme durumu, yeni prosedür uygulamaları, teknolojik yenilikler veya hatırlama eğitimleri dikkate alınarak hazırlanır. Planlanan eğitimler dışında da ihtiyaç olması durumunda eğitimler verilir.

Eğitimler, çevre bilinçlendirme eğitimleri, atık yönetim sistemi eğitimi, çevre yönetim sistemi, çevre mevzuatı gereği yaptırımlar, sorumluluklar ve görevler konularını içermektedir. Aşağıdaki eğitimler Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi tarafından verilir.

1. Çevre Yönetim Sistemi Farkındalığı
2. Sıfır Atık ve Atıkların Ayırıştırılması
3. Çevre Bilinci ve Çevre Kirlilikleri
4. Atık Türleri ve Yönetimi

Ayrıca işe yeni başlayan personelimize oryantasyon eğitimleri kapsamında yapacakları göreve uygun olarak belirlenen çevre eğitimleri uzaktan eğitim sistemi imkanları kullanılarak verilir.

Yayınlanan eğitim programında belirlenen iç ve dış tüm eğitimlerin gerçekleşme durumu, katılımcı sayısı, maliyeti, adam/saat bazında süresi, eğitimi veren kişi ya da kuruluş bilgilerinin bulunduğu kayıtlar İnsan Kaynakları Dairesi tarafından saklanır. Eğitim programında görülen eğitimler birtakım sebeplerden dolayı ertelenebilir veya iptal edilebilir. Eğitim programını bu durumda revize etme ve bu durumu duyurma sorumluluğu İnsan Kaynakları Dairesi aittir.

Referans Dokümanlar:

1. İK.FR.02 Eğitim Sonuç Raporu
2. İK.FR.04 Yıllık Eğitim Programı
3. İK.FR.17 Eğitim Bilgi Formu
4. İK.FR.24 Eğitim Talep Formu
5. İK.FR.27 Eğitim Etkinliği Değerlendirme Formu

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	27 / 39

7.3. Farkındalık

Kapadokya Üniversitesi, tüm personelinin aşağıdaki hususların farkında olmasını güvence altına almıştır.

- Çevre politikasını,
- Çevre boyutları ve kendi işlerinde önemli çevre boyutları ile ilgili oluşan ve oluşabilecek çevre etkilerini,
- Çevre performansı iyileştirme ve geliştirme konuları dahil çevre yönetim sisteminin etkinliğine katkılarını,
- Kapadokya Üniversitesinin uygunluk yükümlülüklerini yerine getirememesi dahil çevre yönetim sistemi şartlarının yerine getirilmediği durumlarda müdahil olmasını.

7.4. İletişim

7.4.1. Genel

Kapadokya Üniversitesi, aşağıdaki hususlar dahil olmak üzere kalite ve çevre yönetim sistemi ile ilgili gerekli olan iç ve dış iletişim kanallarını belirlemiştir:

- Neyle ilgili iletişim kuracağını,
- Ne zaman iletişim kuracağını,
- Kiminle iletişim kuracağını,
- Nasıl iletişim kuracağını,
- Kiminle iletişim kuracağını,

7.4.2. İç İletişim

Kapadokya Üniversitesi;

- Çevre yönetim sistemi ile ilgili değişiklikler dahil, çevre yönetim sistemi ile ilgili bilgileri, kuruluşun farklı seviyelerinde ve fonksiyonlarında uygun şekilde paylaşmakta,
- İletişim proses/proseslerinin, Kapadokya Üniversitesinin kontrolü altında çalışan kişilerin sürekli iyileştirmeye katkı sağlamasına yardımcı olmasını güvence altına almaktadır.

Çevre etkisi yaratabilecek acil durumların en kısa zamanda belirlenmesi; gereken

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	28 / 39

müdahalenin sorunsuzca ve zamanında yapılabilmesi için etkin iletişimi sağlamak son derece önemlidir. Çevre konularındaki haberleşmenin hızlı ve etkili bir şekilde yapılması prensip olarak kabul edilir.

Anormal çalışma şartları, olağandışı durumlar gibi nedenlerle meydana gelen ve çevre kirliliği olarak kendini gösteren çevre kazası ve çevre şikâyetlerinde, çevre kazasını yapan ve/veya tespit eden veya çevre şikâyetinde bulunacak kişi, Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisine durumu şahsen bildirebilir.

Bilgiyi alan Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisi konuyla ilgili gerekli incelemeleri yerinde yapar; ilgililerle görüş alışverişinde bulunarak etkinin mümkün ise temizlenmesini sağlar. Çevre kazası ilgili birime bildirilir. Kalite ve Stratejik Planlama Dairesine gönderilerek çevre kaydı olarak saklanır. Eğer çevre kazasına sebep olan faaliyet üniversite kaynaklı değil ise gerekli araştırmayı yaparak faaliyetin sahiplerini konu ile ilgili bilgilendirir.

7.4.3. Dış İletişim

Çevre kaza ve şikayeti çevre ile ilgili şikayetler <https://kapadokya.edu.tr/> adresinden Canlı Destek Sistemi üzerinden CDS yöneticisi tarafından Çevre Yönetim Sistemi Temsilcisine yönlendirilir.

Üniversitemiz çevre politikaları ve hedefleri, sürdürülebilirlik kapsamındaki bilgiler web sitemizde yayınlanmaktadır. (<https://kapadokya.edu.tr/>)

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.009 Çevre Yönetim Prosedürü
2. KSP.FR.025 İletişim Tablosu

7.5. Dokümante Edilmiş Bilgi

7.5.1. Genel

Çevre yönetim sistemi aşağıdakileri içermektedir:

- a) ISO 9001:2015 ve ISO 14001:2015 standartlarında istenen dokümante edilmiş bilgileri,
- b) Kapadokya Üniversitesi tarafından, çevre yönetim sisteminin etkinliğini artırmak için belirlenen dokümante edilmiş bilgileri.

Üniversitemizdeki entegre kalite yönetim sisteminde kullanılmakta olan tüm dokümanlar

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	29 / 39

KSP.LS.004. Ana Doküman Listesi'ne verilmektedir. Tüm dokümanlar yılda en az bir kez ilgili yönetim sistemi temsilcisi tarafından gözden geçirilir.

7.5.2. Oluşturma ve Güncelleme

Üniversitemizde, ÇYS'nin temel unsurlarını ve bu unsurların birbirleriyle etkileşimini açıklamak için elektronik ortamda bilgiler oluşturulmakta, uygulamakta ve sürekliliği sağlanmaktadır.

ÇYS'nin dokümantasyonu şu bilgileri içermektedir:

- ÇYS'nin kapsamı ve sınırları,
- Çevre politikası,
- Çevre hedefleri, amaçları ve eylem planları,
- Prosedür, talimat ve görev tanımları,
- Bu standardın istediği kayıtlar dâhil dokümanlar,

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.001 Kayıtların Kontrolü Prosedürü
2. KSP.PR.002 Dokümantasyon Prosedürü

7.5.3. Dokümante Edilmiş Bilginin Kontrolü

Üniversitemiz;

- Dokümanların yayımlanmadan önce yeterlik açısından onaylanması,
- Dokümanların gerekli oldukça gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve yeniden onaylanması,
- Dokümanlarda, değişikliklerin ve güncel revizyon durumlarının gösterilmesinin sağlanması,
- Uygulanabilir dokümanların uygun baskılarının kullanım noktalarında mevcudiyetinin sağlanması,
- Dokümanların okunabilir kalmasının ve kolaylıkla ayırt edilebilmesinin sağlanması,
- Kuruluş tarafından, ÇYS'nin planlanması ve uygulanması için gerekli olduğu belirlenmiş kaynaklı dokümanların tanımlanması ve dağıtımlarının kontrol

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	30 / 39

altında bulundurulmasının sağlanması,

- Güncelliğini yitirmiş dokümanların istenmeyen kullanımının önlenmesi ve herhangi bir amaçla elde tutulmaları durumunda bunların uygun bir şekilde ayırt edilebilmesinin sağlanması,
- Kullanılan tüm dokümanların içeriğini, hazırlanmasını, kontrolünü, onaylanmasını, dağıtımını, değişiklik yapılması ve iptalini, yanlış kullanıma karşı güvence altına alınmasını, korunmasını, saklanmasını, ilgili işlerin nasıl olacağı ve yapılacağı konusunda yetki, sorumluluk ve yöntemler **Dokümantasyon Prosedürü** tanımlanmıştır.

Üniversitemizin, ÇYS ve 14001 standardının şartlarına uygunluğunu ve ulaşılan çevre performansı sonuçlarını göstermek için kritik olan dokümanlar, kayıtlar ve verilerin yerinde ve etkili bir şekilde kontrol edilmesi ile sağlanmaktadır. Doküman listesi oluşturulmuş ve sorumlu birimler tarafından **Kayıtların Kontrolü Prosedürüne** uygun olarak takip edilmesi sağlanmaktadır.

Çevre yönetim sistemi server sisteminde depolanamayan dolu formlar, belgeler ve yazılar çevre dosyalarında ve Çevre Yönetim Sistemi Ortak Dosyasında depolanmaktadır.

Çevre Kayıtlarına örnekler aşağıda verilmiştir:

- Eğitim kayıtları,
- Acil durum tatbikat kayıtları,
- Tetkik sonuçları,
- Yasalara uygunluk ile ilgili bilgi ve belge kayıtları,
- Çevre izinleri,
- ÇED belgeleri,
- Denetim raporları
- ÇYS performansına ilişkin kayıtlar,
- Yönetimin gözden geçirmesi,
- Çevre kazası kayıtları, vb.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	31 / 39

8. OPERASYON

8.1. Operasyonel Planlama ve Kontrol

Üniversitemizde operasyonel planlama ve kontrol çalışmaları; risklerin belirlenmesi, tanımlanması, ölçülmesi, değerlendirilmesi, kontrol, izleme ve raporlama aşamalarından oluşmakta ve bu aşamalar yaşam döngüsü içerisinde süreklilik göstererek birbirini izlemektedir.

Tanımlanan risklerden yüksek etkisi olanların, ilgili faaliyetler çerçevesinde ayrı değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Planlama çalışmaları ile ölçülen ve değerlendirilen risklerin etkisini ve meydana gelme olasılığını azaltmak amacıyla, kontrol mekanizmalarının etkinliğinin ve yeterliliğinin değerlendirilmesi ve gerekli görülmesi halinde ilave kontrollerin tesis edilmesi gerekmektedir. Bu aşamada düzeltici faaliyetler kapsamında riski ortadan kaldırmak veya en aza indirmek için gereken önlemler alınır, kontrollerin belirlenmesi ve etkinliğinin izlenmesi için iç tetkik çalışması yapılır. Maruz kalınan operasyonel risklilik düzeyi ile bunun sonucunda ayrılması gereken kaynak miktarı YGG toplantısı gündemine alınmaktadır.

Kapadokya Üniversitesinde çevreye doğrudan veya dolaylı önemli çevre etkisi olan veya olabilecek faaliyet ve proseslerin kontrol altına alınması için konuyla ilgili olarak hazırlanmış çevre prosedürleri, proses planları, talimatlar, planlar, formlar vb. kayıtlar bulunmaktadır.

Çevre boyutları, boyutların olası çevresel etkileri ve önemlilik analizi ilgili prosedür ile tanımlanan yöntemler kullanılarak belirlenmekte, olası çevresel etkiler ve bu etkilerin çevresel boyutlarının kontrol altına alınması amacıyla aksiyon planlarına dönüştürülmekte ve takip edilmektedir.

Kapadokya Üniversitesinde oluşan katı, tehlikeli, ambalaj, tıbbi ve tehlikesiz atıklar ile bitkisel atık yağlara ilişkin faaliyetler **Atık Yönetimi Prosedürü** ile belirlenmiştir.

Gerektiği durumlarda ayrıntıları açıklamak ve durumları takip etmek amacıyla prosedürlere ek olarak form ve talimatlar bulunmaktadır.

İletişim, yasal yükümlülüklerin takibi konuları el kitabında tariflendiği gibi kontrol edilir.

Kapadokya Üniversitesinde çevresel boyut ve etki değerlendirmesine ilişkin hususlar **Çevre Boyut ve Etki Değerlendirmesi Prosedürüne** uygun olarak yürütülmektedir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	32 / 39

8.2. Yaşam Döngüsü Analizi

Yaşam döngüsü analizi, faaliyetlerimiz sonucunda oluşan ve faaliyetlerimiz sırasında kullanılan tüm atıkların nihai bertarafını da kapsamaktadır. Çevresel etkilerinin belirlenmesi aşamasında enerji dahil olmak üzere havaya, suya ve toprağa salınan bütün emisyonlar göz önüne alınmaktadır.

Yaşam döngüsü analizi çalışmalarında, Üniversitemiz bünyesinde yapılan bütün süreçlerde oluşabilecek risk ve fırsatların belirlenmesi de göz önüne alınmıştır. Çevre Boyut ve Etki Değerlendirme Formu Yaşam Döngüsü anlayışı ile tekrar yorumlanmış ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

- Geri dönüşüm, Üniversitemiz faaliyetlerinden oluşan katı atıkların özelliklerine göre ayrıştırılarak (kağıt, cam, plastik vb.) içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle yeniden kullanılmasıdır. Atık yönetimi ile ilgili hususlar Atık Yönetim Prosedürüne göre yönetilmektedir.
- Üniversitemiz ürün ve hizmetlerin alımı için uygun çevre şart/şartlarını **Firma Değerlendirme Kriterleri Formu** ile belirlemiştir. Çevre şartlarını sağlamayan tedarikçiler ile çalışılmamaktadır. Tedarikçiler ve taşeronlar ile sözleşme/teklif aşamasında uygun çevre şartları paylaşmaktadır. Çevre şartlarının karşılanıp karşılanmadığı kanıt dokümanlar ile desteklenip kayıt altına alınmaktadır. Tedarikçilerin performanslarını **Firma Değerlendirme Kriterleri Formu** ile değerlendirmektedir.

Üniversitemizdeki bütün atıklar incelenerek geri kazanım veya geri dönüşüm sürecinde değerlendirilmesi önceliklerimizdendir.

Yaşam sonu işlem/nihai bertaraf, oluşan atıkların geri kazanım/geri dönüşümü mümkün olmayanların düzenli depolama tesislerine gönderilmesi olarak tanımlanmıştır.

Kapadokya Üniversitesi çevre performansını Kapadokya Üniversitesi web sayfasında da ilan ettiği gibi bölümlerin toplamı olarak takip etmektedir, ilgili parametrelerin azaltımı veya sabit düzeyde kalmasının sağlanması için bölüm ve birimler bazında incelenmektedir.

Enerji kullanımı, su kullanımı, emisyon ve sera gazı salınımı yıllara göre değerlendirmesi yapılarak yönetimin gözden geçirme toplantılarında görüşülmektedir.

Referans Dokümanlar:

1. YDİ.TL.002 Firma Yeterlilik Değerlendirme Talimatı

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	33 / 39

2. YDİ.FR.002 Firma Değerlendirme Kriterleri
3. KSP.PR.008 Çevre Boyutları ve Etki Değerlendirmesi Prosedürü
4. KSP.PR.011 Atık Yönetim Prosedürü
5. KSP.FR.023 Çevre Boyutları Etki Değerlendirme Formu

8.3. Acil Duruma Hazır Olma ve Müdahale

Acil durum eylem planları aşağıdaki önlemleri belirlemek amacıyla hazırlanmıştır:

- Kaza sonrası etkileri en aza indirmek,
- İnsanlara ve çevreye gelecek zararı sınırlandırmak,
- Olayları ve gelişmeleri kontrol etmek,
- İnsan ve çevreyi önemli kazaların etkilerinden korumak,
- Gereken önlemleri belirlemek ve uygulamak,
- Kamuya, acil servis hizmetlerine veya bölgedeki ilgili mercilere, gerekli bilgiyi zamanında iletmek,
- Önemli bir kaza sonrasında, çevrenin restorasyonunu ve temizlenmesini sağlamak
- Çevreye ve insana zarar vermeden acil durumun bertaraf edilerek üretimin sürekliliğini sağlamak

Acil durum eylem planları Üniversitemizde Kalite ve Stratejik Planlama, Yapı ve Destek İşleri ile İnsan Kaynakları Daireleri ile ortak hazırlanır ve çevre ile ilgili hava, su ve kimyasalların acil durumlarına ilişkin yapılması gerekenleri içerir.

Çevre ile ilgili olağandışı durumların neler olduğu ve bu durumlarda neler yapılacağı iç iletişim başlığında belirtilmiştir. Her yıl oluşabilecek çevresel acil durumlar için ‘çevre tatbikatı’ yapılmakta ve Tatbikat Formu ile kayıt altına alınmaktadır.

Referans Dokümanlar:

1. Acil Durum Yönetimi Prosedürü
2. Acil Durum Eylem Planı
3. Tatbikat Formu

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	34 / 39

9. PERFORMANS DEĞERLENDİRME

9.1. İzleme, Ölçme, Analiz ve Değerlendirme

9.1.1. Genel

Çevresel performansımızın izlenmesi ve ölçülmesi için gerek yasal yükümlülükler gerekse de gönüllü olarak uymayı taahhüt ettiğimiz standartlar doğrultusunda prosedürler oluşturulmuştur. Bu prosedürler; **Atık Yönetimi Prosedürü, Çevre Boyut Etki Değerlendirme Prosedürü, Acil Durum Yönetimi Prosedürü, Çevre Yönetim Prosedürü** ile uygulanmaktadır. Performans ölçümü ve izlenmesi için çeşitli girdiler kullanılmaktadır.

Bunlardan bazıları; çevre mevzuatı, gönüllü olarak uymayı taahhüt ettiğimiz ISO 14001, prosesler/faaliyetler bazında yapmış olduğumuz çevre boyutları ve etkilerinin değerlendirilmesi çalışması, çevre yönetim sistemi hedefleri, doğal kaynak kullanımı/atık miktarları, çeşitli iç ve dış denetimler, saha kontrolleri, Kapadokya Üniversitesi Sürdürülebilirlik Raporlaması, çevre denetimleri vb.'dir.

Yukarıda verilen geri bildirim kanalları kullanılarak çevresel performansın ölçülmesi ve izlenmesi için çeşitli çalışmalar Kapadokya Üniversitesi bünyesinde ve/veya ilgili yasal otoritelerin yetkili kıldığı dış kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.

Analiz ve denetim sonuçları elektronik ortamda veya kağıt ortamlarda saklanmaktadır. Yasal yükümlülüklerle ilgili ölçüm sonuçları ilgili yasal otoritelere iletilmekte ve sürekli denetimlere açık tutulmaktadır.

Her yıl hazırlanan çevre raporu ile doğal kaynak kullanım miktarları ve atık miktarlarının yıllara göre karşılaştırması yapılmakta ve değerlendirilmektedir. Amaç ve hedeflerimiz kapsamında bilgi verilmekte ve bir önceki yılın genel çevre değerlendirmesi yapılmaktadır.

Üniversitemizde kalibrasyona tabi cihazlara ilişkin süreçler **Eğitim ve Araştırma Hizmetlerinde Kullanılan Test ve Ölçü Aletlerinin Kalibrasyonu Prosedürü** ile güvence altına almıştır.

Referans Dokümanlar:

1. Eğitim ve Araştırma Hizmetlerinde Kullanılan Test ve Ölçü Aletlerinin Kalibrasyonu Prosedürü
2. Atık Yönetimi Prosedürü
3. Çevre Boyut Etki Değerlendirme Prosedürü
4. Acil Durum Yönetimi Prosedürü

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	35 / 39

5. Çevre Yönetim Prosedürü

6. Çevre Proses Yönetimi ve Hedef Planı

9.1.2. Uygunluğun Değerlendirilmesi

Kapadokya Üniversitesinin uymakla yükümlü olduğu yürürlükteki yasal şartlar ile Kapadokya Üniversitesinin gönüllü olarak uymayı taahhüt ettiği diğer şartlara uygunluğu aşağıdaki yöntemler ile takip edilmektedir.:

- Yasal ve diğer yükümlülüklerdeki değişiklikler “6.1.3 Uygunluk Yükümlülükleri” maddesine uygun şekilde,
- Çevre ile ilgili yükümlülükler ve gereklilikler Çevre Yönetim Temsilcisi tarafından hazırlanan **Mevzuat Uygunluk Tablosu** ile,

Mevzuat uygunluk tablosunda yapılması planlanan işler ile bu işlerin sorumluları belirtilmektedir. İlave bir gereklilik (Yeni bir yönetmelik veya gönüllülük esaslı uyulacak yeni bir taahhüt gereği) olması durumunda bu tabloya eklenmekte ve tablo güncellenmektedir. Bu tablo her güncellendiğinde tüm ilgililere duyurulmakta ve uygulamaya alınmaktadır.

Yapılan her yönetimin gözden geçirme toplantısında bir gündem maddesi olarak uymakla yükümlü olunan yasal yükümlülükler ile bunları yerine getirmek amacı ile yapılan çalışmalar görüşülmektedir.

9.2. İç Tetkik

Kapadokya Üniversitesinde, ÇYS'nin uygulamaya geçirilmesi ile ilgili esasları belirleyerek sistemin uygunluğunu ve etkinliğini sürekli izlemek, etkinliği artırmak, eksiklerinin giderilmesini ve yeni ihtiyaçlara göre geliştirilmesini sağlamak amacıyla iç tetkik yapılmaktadır. Yılda en az bir defa iç tetkik yapılmaktadır. İç tetkikler, ISO 14001 Standart (Temel) ve İç Tetkikçi eğitimini başarı ile bitirmiş denetçiler tarafından yapılmaktadır.

İç denetim sonuçları denetlenen birime raporlanmaktadır. İyileştirmeler için düzeltici faaliyetler ve terminleri Kalite Komisyonu tarafından onaylanmaktadır.

İç tetkiklerde gözden geçirme yöntemi etkinliği değerlendirilmektedir. Tetkik edilecek alanların ve proseslerin durum ve önemleri, bunun yanı sıra geçmiş tetkiklerin sonuçları göz önünde bulundurularak bir tetkik planı ve takvimi oluşturulmaktadır. Denetimler **İç Tetkik Prosedürüne** uygun olarak yapılmaktadır. Tetkik sonuçları muhafaza edilmekte ve üst yönetime rapor edilmektedir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	36 / 39

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.003 İç Tetkik Prosedürü
2. KSP.PL.003 Denetim Planı
3. KSP.LS.005 14001 İç Tetkik Soru Listesi
4. KSP.FR.014 İç Denetim Sonuç Raporu

9.3. Yönetim Gözden Geçirme

Üniversitemiz, ÇYS'yi, uygunluk, yeterlilik ve etkinliğinin sürekliliğini güvence altına almak için planlanmış aralıklarla **Yönetimin Gözden Geçirmesi Prosedürüne** uygun olarak gözden geçirmektedir.

Bu sürecin temel amacı, ÇYS amaç ve hedefleri doğrultusunda performansın değerlendirilmesi, hedeflerle uyum sağlanması ve sürekli gelişim gösteren bir sistemin kurulmasıdır. Kapadokya Üniversitesi Çevre Politikasında belirlediği temel değerlerini gerçekleştirmek ve başarmak için ölçülebilir hedefler belirlemekte ve bu hedeflerin gerçekleşmesini YGG toplantısında takip etmektedir. Hedeflerimizin yanı sıra, yürüttüğümüz faaliyetler de ölçülebilir performans parametreleri ile takip edilmekte ve sürekli iyileştirme için ortam hazırlanmaktadır.

9.3.1. Yönetimin Gözden Geçirme Girdileri

Yönetimin gözden geçirmesinde, aşağıdaki hususlar değerlendirilmektedir:

- Önceden yapılan yönetimin gözden geçirme toplantısı sonucunda yapılan faaliyetlerin durumu,

Aşağıdakilerle ilgili değişiklikler:

- a) ÇYS ile ilgili iç ve dış hususlar,
 - b) İlgili tarafların, uygunluk yükümlülükleri dahil ihtiyaç ve beklentileri,
 - c) Önemli çevre boyutları,
 - ç) Risk ve fırsatlar.
- Çevre amaçlarına ne dereceye kadar ulaşıldığı,

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleti - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	37 / 39

- Aşağıdakilerle ilgili eğilimler dahil, kuruluşun çevre performansı ile ilgili bilgi:
 - a) Uygunsuzluklar ve düzeltici faaliyetler,
 - b) İzleme ve ölçme sonuçları,
 - c) Uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilme durumu,
 - ç) Tetkik sonuçları.
- Kaynakların yeterliliği,
- Şikayetler dahil olmak üzere, ilgili taraflardan gelen bildirim/bildirimler,
- Sürekli iyileştirmeyle ilgili fırsatlar.

9.3.2. Yönetimin Gözden Geçirme Çıktıları

Yönetimin gözden geçirmesine ait çıktılar aşağıdakileri içermektedir:

- ÇYS'nin uygunluğu, yeterliliği ve etkinliğinin sürekliliğinin sağlanması ile ilgili sonuçlar,
- Sürekli iyileştirme fırsatları ile ilgili kararlar,
- ÇYS'de değişiklik ihtiyaçları (kaynaklar dahil) ile ilgili kararlar,
- Çevre amaçlarına ulaşılmadığında yapılacak faaliyetler, gerektiğinde,
- ÇYS'nin diğer iş prosesleri ile entegrasyonun geliştirilmesi için fırsatlar, gerektiğinde,
- Kuruluşun, stratejik yönü ile ilgili çıkarımlar.

YGG ile ÇYS'nin etkinliğinin iyileştirilmesi, kaynak ihtiyaçlarının değerlendirilmesi; iyileştirme faaliyetleri ve değerlendirmeler ile ilgili kararların ve faaliyet planlarının belirlenmesi sağlanır. YGG çıktıları ÇYS klasöründe arşivlenir.

Referans Dokümanlar:

1. KSP.PR.006 Yönetimin Gözden Geçirmesi Prosedürü
2. KSP.FR.008 Toplantı Tutanağı Formu

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalel - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	38 / 39

10. İYİLEŞTİRME

10.1. Genel

Kapadokya Üniversitesi, ÇYS'nin etkinliğini, çevre politikasını, amaç ve hedeflerini, iç tetkik sonuçlarını, sistemin ürettiği verilerin analizini, düzeltici faaliyetlerini ve YGG uygulanarak sonuçlarının sürekli geliştirmektedir. Sürekli iyileştirme fırsatları tayin etmekte çevre yönetim sisteminin amaçlanan çıktıklarına erişmek için gerekli faaliyetleri uygulamaktadır

10.2. Uygunsuzluk, Düzeltici Faaliyet

Üniversitemizde mevcut uygunsuzluklar için düzeltme ve düzeltici faaliyet, ayrıca potansiyel uygunsuzlukları önlemek için önleyici faaliyetler uygulamaktadır. Düzeltici faaliyetler, uygunsuzlukların sonradan tekrarlanmasını önlemek üzere en kısa süre içinde sonuçlandırılmaktadır. Düzeltici ve önleyici faaliyetler, karşılaşılan mevcut veya potansiyel problemlerin derecesine uygun olarak sınıflandırılmaktadır.

Kapadokya Üniversitesi bir uygunsuzluk oluştuğunda, şikayetlerden kaynaklananlar dahil:

- 1) Uygunsuzluğa tepki vermekte ve uygulanabildiği şekilde:
 - 1.1. Uygunsuzluğu kontrol etmek ve düzelmek için faaliyet yapmakta,
 - 1.2. Sonuçları değerlendirmektedir.
- 2) Uygunsuzluğun; tekrar veya başka bir yerde oluşmaması için sebeplerini ortadan kaldırmak amacıyla faaliyet ihtiyacının aşağıdakileri dikkate alarak değerlendirmekte:
 - 2.1. Uygunsuzluğun gözden geçirilmesi ve analizi,
 - 2.2. Uygunsuzluğun sebeplerinin tayini,
 - 2.3. Benzer uygunsuzlukların varlığı veya potansiyel olarak oluşabileceğinin tayini.
- 3) İhtiyaç duyulan herhangi bir faaliyeti gerçekleştirmekte,
- 4) Gerçekleştirilen düzeltici faaliyetlerin etkinliğini gözden geçirmekte,
- 5) Gerekliğinde, planlama esnasında tayin edilen risk ve fırsatları güncellemekte,
- 6) Gerekliğinde, çevre yönetim sisteminde değişiklik yapmaktadır.

Üniversitemizde düzeltici faaliyetlerin takibi Düzeltici İşlem Prosedürüne uygun olarak yapılmaktadır.

Referans Doküman:

KSP.PR.005 Düzeltici İşlem Prosedürü

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adaleet - Adap</small>	ÇEVRE EL KİTABI	Doküman No	ÇEK-01
		Yayın Tarihi	Mayıs 2022
		Revizyon No	Orj
		Revizyon Tarihi	-
		Sayfa No	39 / 39

10.3. Sürekli İyileştirme

Üniversitemizde ortamında yapılabilecek iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına tüm çalışanların katılması ÇYS'nin sürekliliği için büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla tüm çalışanlarımızın iyileştirme ve geliştirme konusunda fikir ve önerilerini söyleyebilmeleri için gerekli ortam ve şartlar sağlanmaktadır.